

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Sacrificio Missæ Expedite Celebrando Libri III

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1661

Tertia causa Superveniens excommunicatu toleratus, parag. 4

urn:nbn:de:hbz:466:1-41878

TERTIA CAUSA.

Superveniens excommunicatus non toleratus.

1 **D**VM Missam celebrans advertis adesse, Vel supervenisse excommunicatum non toleratum, cum quo communicare in divinis non possumus, quid tibi faciendum?

3. Communis doctrina, quam paucis comprehendit Layman & hæc est. Si excommunicatus toleratus (qualis solum est Dominum denūciatus & percussor Clerici publicus) interesse præsumat Missæ, monendus ut discedat, sicut colligitur ex Clementina Gravis Desent. excommunic. ubi nova etiam excommunicatio Papæ reservata decernitur, si exire iussu non paruerit; tunc vero, si id com-

mode

2 Layman lib. i. tit. 5. p. 2. c. 2. n. 6.

modo fieri possit, expellendus est opera
 laicorum, tametsi Regularis, vel Sa-
 cerdos sit is, qui eicitur; si laici non
 adsint, neque vocari possint, etiam
 Clerici non expellere debent arg. c.
 venient de sent. excom. Quod si expelli
 non possit, sacerdotem ab Altari re-
 cedere oportet, nisi Canonem Missae
 cepit secundum Silvestrum, a se-
 cundum Valios vero, tametsi Canon
 captus sit, sed nondum Consecratio
 perfecta. Sed existimo, si verba illa
 proxime antecedentia consecrationem
 Qui pridie quam pateretur, dici coep-
 ta sint non posse discedere sacerdotem;
 At vero alij omnes praeter Altaris Mi-
 nistrum recedere coguntur, quia cum
 excommunicato non tolerato commu-
 nicare in Sacris Officijs non licet, Sa-
 cerdos autem Sacrificium perficere
 debet usque ad Calicis sumptionem;
 tum, iterum monito excommunicato,
 ut recedat, si nolit, ipse quoque ab-
 ire

a Silvester v. excom. 5. n. 3. b Apud
 Avilam p. 2. ca. 6. §. 9. dub. 8. Suarez, 12
 sec. 1. n. 11.

ere debet. & qua reliqua sunt Missa in
 Sacristia peragere, vel si talis locus non
 sit, omnino, intermittere debent tamen
 hac intelligi de Sacrificio Missa compa-
 ratione ejus dumtaxat Altaris, cui ex-
 communicatus assistere praesumit; nam
 interim nihil obstat, quo minus in aliis
 Altaribus Missa peragatur, praesentibus
 etiam fidelibus, sicuti notavit Suarez,
 a Haftenus Layman.

3 Dum haec scriberem, accidit
 casus hic. Declaravit Praesul nomi-
 natim excommunicatum unum ex
 senatoribus Civitatis, ob quamda
 contumaciam in exigendis Vesti-
 galibus ab Ecclesiasticis. Paucis
 autem post diebus die Solemni Na-
 talis Domini, cum de more in Ec-
 clesia Cathedrali coram Prorege,
 senatoribus, populoque universo,
 Missam cantaret idem Antistes, ad-
 vereit, ipso Missae initio, ad esse cum
 ceteris collegis Senatorem illum ex-
 communicatum non toleratum. Sube-
 sti-

a Suarez disp. 12. de cens. sect. 1. fine

stirrit; eundemque per nuntium ad-
 monuit, ut è Templo recederet,
 qui cum renuisset, atque ultro, ci-
 troque idem Nuntius responsiones
 pertulisset, delata etiam ad præsen-
 tem Proregem turbationis causa,
 res eum terminum habuit, ut Episcopus,
 nulla alia adhibita vi, per-
 rexerit in Sacro, illique de more fi-
 nem imposuerit. Magna exinde o-
 borata est quaestio, inter Canoni-
 stas, An legitime Episcopus in Sa-
 cro pergendo persistere potuerit?
 An senator ille in excommunic-
 tionem Pontificiam incidere; An
 denique astantes, qui exire à Tem-
 plo debuissent, peccaverint: Profe-
 cto sic primo aspectu merito dubi-
 tabatur. Verum ego minimus, alii-
 que me doctiores, inde prædictos
 defendimus, quia senator ille, sta-
 tim atque suæ denuntiatae excom-
 municationis notitiam habuit,
 ritè appellaverat ad superius Tri-
 bunal; quare, appellatione penden-
 te, vitandus non erat. Audicun-

dem

dem Layman ad breuiter differen-
 tem. Secundo colligitur eum Navarro
 & Glossa, licet Appellatio ipsam excom-
 municationis sententiam absolute la-
 tam suspendere non possit, cum ea exe-
 cutionem secum trahat, c. Pastoralis
 §. De Appell. nihilominus suspendit ef-
 fectum denuntiationis, ut appellans,
 pendente appellatione, vitandus non
 sit. Qua simili ratione, tamen si aliquis
 in facto notorio appellare non possit, c.
 Cum sit Romana, eodem titulo, tamen
 à sententia Iudicis declarantis factum
 notorium esse, appellare potest cum is
 iniuste iudicare potuerit, sicuti nota-
 vit Abbas. Denique licet à pœna ju-
 ris non appelletur c. Quia nos de Appell.
 appellari tamen potest à sententia Iu-
 dicis declarantis aliquem incidisse in
 pœnam juris. Hæc ille, vide etiam
 Bonacinam f. aliosque.

§. V.

a Layman. lib. i. tra. 5. p. 2. c. 4. n. 2

b Bonacin. de excomm. dis. 2. du. 2. p.

1. §. 1. n. 2.